

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Informatikai Kar

Programozási Nyelvek és Fordítóprog-
ramok Tanszék

Osztott rendszerek specifikációja és implementációja

IP-08bORSIG

Dokumentáció az 2. beadandóhoz

Mikus Márk István
CM6TSV

2017. november 21.

1. Kitűzött feladat

Feladatunk annak eldöntése, hogy egy adott halmaznak létezik-e olyan részhalmaza, melyben található elemek összege pontosan megegyezik egy előre megadott számmal!

A szükséges adatokat a program 3 parancssori paraméteren keresztül kapja még. Az első, egy egész értékű adat, mely a feladatban definiált számot jelzi, ezt kell valamilyen módon elérni a halmazelemek összegével. A második, egy fájl neve - ez tartalmazza a kiinduló halmaz elemeit (inputfájl). A felépítése az alábbi:

A fájl első sorában egy nemnegatív egész szám (N) áll - a kiinduló halmazunk elemszáma tehát N . A következő sorban összesen N db egész számot olvashatunk (pozitív és negatív egyaránt), melyek a halmaz elemeit jelölik (sorrendiséget nem kötünk meg köztük).

Egy megfelelő bemeneti fájl (például data.txt) ekkor:

6

3 34 4 17 5 2

A harmadik paraméter, annak a fájlnek a neve, melybe a feladat megoldása során kapott választ kell írni.

A kimeneti fájlban található információ az alábbi legyen:¹

- létezik N összegű részhalmaz: `May the subset be with You!`
- nem létezik ilyen részhalmaz: `I find your lack of subset disturbing!`

A program egy lehetséges futtatása így az alábbi módon valósulhat meg:

```
pvm> spawn -> master 12 data.txt result.txt
```

A kapott kimenet (result.txt) az előző bemenetre tehát a következő:

```
May the subset be with you!2
```

A feladatot *Divide & Conquer* módszer alapján PVM3 használatával kell megoldani, az alábbiak alapján: Amennyiben az elvárt összeg 0, alapesetnél vagyunk, ezt ki tudjuk elégíteni az üres halmaz, mint részhalmaz segítségével, tehát *igaz*. Amennyiben az elvárt összeg nem nulla, de a halmazunk üres, erre nem tudunk megoldást adni, az eredmény *hamis*. Egyéb esetben két lehetőségünk van, az elérni kívánt (összegű) halmazba a jelenleginek egy tetszőleges elemét vagy beletesszük, vagy nem. Ha igen, akkor rekurzívan nézzük meg, hogy az a halmaz kielégíthető-e, melybe a most vizsgált elemet nem vesszük bele. Tehát pl. egy 10 összegű, K elemszámú halmaz akkor és csak akkor tartalmazza a 3-at, mint elemet, ha a 7 összegű, $K - 1$ elemszámú halmazt ki tudjuk elégíteni (amely az itt vizsgált 3-at, mint elemet nem tartalmazza) a feltételek alapján. Ha nem, akkor a rekurzió azt dönti el, hogy egy kisebb elemszámú, de azonos súlyú halmazra teljesül-e az elvárt feltétel. Ha az 5 összegű, K elemű halmazból ki akarjuk venni a 35-öt, mint elemet,

---

¹Egyik esetben sem kell a sor végére enter!

²A 3, 4 és 5 elemek összege pontosan 12, így tudunk ilyen halmazt mutatni.

de a vizsgált súlyt nem akarjuk változtatni, akkor vizsgáljuk meg az 5 összegű, $K - 1$ elemű halmazt (a 35 nélkül). Ha a rekurzió valamelyik ága igazat ad, akkor a válaszuk *igaz*, tehát tudunk ilyen halmazt mondani (az elemeket nem kell megadni), egyéb esetben *hamis*.

2. Felhasználói dokumentáció

A program egy konzolból futtatható alkalmazás, amelyet a feladat által leírt módon kell paraméterezni, azaz az első paraméter egy egész szám, a második az input fájl neve és a harmadik a kimenő állomány neve amibe a program bele írja az input adatokra adott választ.

2.1. Rendszer-követelmények, telepítés

A programunk több platformon is futtatható (*Windows/Linux*), amelyen fel van telepítve a PVM3 rendszer, amelynek része egy függvénykönyvtár, a démon és a konzol.

2.2. A program használata

A programot a PVM konzolon keresztül lehet futtatni. A PVM indításához szükséges parancs:

```
pvm [Optional:] <hostsfile name>3
```

Ennek hatására elindul a PVM-konzol. Ezek után a *spawn* kulcsszóval lehet meghívni a szülőfolyamatot az alábbi módon:

```
pvm> spawn -> master <szám> <input> <output>
```

Ahol a <szám>, a feladatban szereplő keresett összeg, az <input> a bemeneti fájl, míg az <output> a kimeneti fájl neve.

A program hívásakor, a */pvm3/* könyvtárral egy szinten lévő fájlokra rá lát a rendszer, szóval amennyiben a fájlokat nem útvonallal adjuk meg, úgy alapértelmezetten itt keresi az output és input fájlokat.

A program nem csak PVM-konzolból, hanem futatható állományként is indítható, ha belenavigálunk a */pvm3/bin/LINUX64/* könyvtárba és az ott elkészített szimbolikus linkeket szólítjuk meg, az előbb említettekkel analóg módon:

```
$ ~/pvm3/bin/LINUX64/master <szám> <input> <output>
```

Figyeljünk a paraméterek helyességére illetve teljességére továbbá a bemeneti adat formátumának helyességére, mert a program külön ellenőrzést erre vonatkozóan nem végez. Ha nincs megfelelő számú paraméter a program kilép -1-es hibakóddal.

---

³Amennyiben megadjuk az opcionális paramétert, úgy a PVM-konzol a megadott fájlban meghatározott konfigurációval indul, s csatlakoztatja a fájlban felsorolt *blade*-ket

3. Fejlesztői dokumentáció

A program két C++ 11. szabványnak megfelelő fordítási egységből áll. A főprogram, a főszál a *master.cpp* állományban, míg a megoldás magja a gyerekfolyamatokat implementáló *child.cpp* állományban található amely a rekurziót fogja adni a megoldáshoz.

3.1. Megoldási mód

A főszál feladata az adatok beolvasása, és a gyermek-lánc elindítása, végül az a válasz fogadása, majd a válasz megfelelő fájlba történő kiírása.

A gyermek feladata, hogy fogadja a megfelelő üzeneteket, és adatoktól függően vissza üzen a szülőnek az alapesetben foglalt válaszokkal, vagy indít két újabb gyermeket, a kontextusnak megfelelő módosított paraméterekkel, bevárja a válaszukat és úgy üzen vissza a szülőjének.

3.2. Implementáció

3.2.1. Master

A fentebb leírt feladatot 4 alfeladatra bonthatjuk:

1. Bemeneti paraméterek egyszerű validálása és inicializálása megfelelő változókba
2. Adatok beolvasása
3. Gyermek folyamat indítása, üzenet küldése, illetve fogadása
4. Eredmény kiírása

Ugyanakkor implementálás során, optimalizálható a kód egyes részegységek összefogásával.

- A gyerekfolyamatot már a beolvasás előtt létrehozzuk, s így miután beolvassuk az adatokat rögtön el is küldjük.
- Ugyanígy a kiírás esetén is, egyből a válasz fogadásakor írjuk az eredmény fájlt, elkerülve ezzel felesleges másolásokat.

A folyamatot tehát, azzal kezdjük, hogy megvizsgáljuk, hogy minden paraméter adott-e az indításhoz, ha nem akkor rögtön kilépünk -1 -es kóddal. (`return -1`) Ezután létrehozuk a leendő egy darab kezdő gyerek-folyamatot, illetve vizsgáljuk annak valid létrejöttét, annak érdekében, hogy amennyiben nincs mód új gyermek létrehozására, úgy a program se használjon felesleges változókat. Ilyen hiba esetén a PVM-et is lezárjuk (`pvm_exit()`), illetve -2 -es hibakóddal kilépünk a programból. (`return -2`) Amennyiben minden paraméter adott és a gyermek is létrejött inicializáljuk a paramétereket megfelelő változókba. A k egy egész értékű változó, míg a *input* és *output* `std::string`

típusúak. Ezután elküldjük a gyermeknek k -t, majd beolvasásra kerül N (egy pozitív egész szám (`unsigned int`-ként implementálva, hiszen ez jelképezi az átadandó halmaz elemszámát)), amit szintén elküldünk, hogy a gyermek tudja, hogy hány adatot kell fogadnia a következő üzenetben. Inicializáljuk a halmazunkat reprezentáló N elemű vektort (`std::vector<int>`), és feltöltjük a beolvasott értékekkel, majd elküldjük ezt is a gyermeknek. Ezután már csak a választ kell megvárni, amelyet egy karakter formájában fogadunk (ez a legkisebb méretű üzenettípus, ami rendelkezésre áll, hogy egy boolean típust szimuláljunk), amittől függően a megfelelő szöveget írjuk az *output* fájlba.

3.2.2. Child

A gyermekfolyamatok feladatát maga a *Divide & Conquer* módszer adja: feldaraboljuk a problémát egyszerűbb alproblémákra, amiket addig bontogatunk szét rekurzívan, ameddig triviális alapesetek segítségével megoldhatóvá válik a probléma. Így a megoldási elv a következő:

Fogadjuk az üzeneteket a szülőfolyamattól, amelyek közül az első egy egész szám lesz k . Amennyiben ez a szám 0, úgy alapeset szerint a válasz igaz, a második üzenet egy pozitív egész szám, n lesz. Ha n 0, de k nem 0, azaz üres halmazt fogadunk a következő üzenetben, a válasz hamis, egyes esetben pedig a rekurziós ágba lépünk.

A rekurziós ág elején fogadjuk az n darab egész számot a szülőtől, amiket egy n elemű vektorban tárolunk, majd megkísérelünk létrehozni 2 gyerek folyamatot. Amennyiben létrejöttek, az első gyereknek elküldjük a k -t, $n - 1$ -et, továbbá azt az $n - 1$ elemszámú halmazt reprezentáló vektort, amiből kivesszük "véletlenszerűen" az utolsó elemet.⁴ A második gyereknek pedig elküldjük a $k - tail$ egész értéket, ahol *tail* a vektorunk utolsó egész eleme, $n - 1$ -et, továbbá a vektor utolsó eleme nélküli vektort (Ez a `pop_back` módszerrel került megvalósításra, mivel mindkét esetben a `pop-olt` vektorra van szükség).

Ezután fogadjuk a választ mindkét gyerektől, s válaszolunk a szülőfolyamatnak.

3.3. Fordítás menete

A programunk forráskódját a `master.cpp` és a `child.cpp` állomány tartalmazza. A fordításhoz szükséges `Makefile.aimk` állomány amely a fordítási információkat tartalmazza a forrásállományokkal egy szinten található. A fordításhoz a *g++* fordítóprogram szükséges, illetve az *aimk* program, aminek segítségével könnyen kialakítható a PVM fordításhoz szükséges környezet. A *Makefile*-ban meghatározott információk alapján lefordul az összes benne meghatározott fordítási komponens, amennyiben a `/pvm3/src/` könyvtárban kiadjuk a következő parancsot:

```
aimk
```

---

⁴Mivel halmaz elemei között nincs sorrend, ezért a specifikáció véletlenszerűséget fogalmaz meg kiválasztásnál, de az algoritmus implementálása szempontjából hatékonyabb a vektor utolsó elemét, tekinteni mindig a "véletlen" kiválasztott elemnek

Ezután, ha futtatható állományokat szeretnénk kapni, létre kell hozni a szimbolikus linkeket, ugyanerről a helyről kiadva a következő parancsot:

```
aimk links
```

Ha mindkét parancs hibamentesen lefutott, lefordult a kód és a megfelelő linkek is létrejöttek. Így a konzolból (vagy intőzőből) futtatható a program.

3.4. Tesztelés

A program tesztelése során különböző méretű bemeneti fájlokkal, illetve paraméterekkel futtattam. (Az `atlasz.elte.hu` szerver 20 szálás korlátjából adódó lehetőségekhez mérten) A programom minden esetben a tőle elvárt kimenetet állította elő, így a tesztesetek alapján helyesnek gondolhatjuk a működését.

1. Hiányzó paraméterek tesztelése
2. $k = 0$ triviálisan igaz eset
3. $|n| = 0 \wedge k \neq 0$ triviálisan hamis eset
4. k összegű részhalmaz létezése, $n = 1, n = 2, n = 3, n = 4$ esetekre ⁵
5. k összegű részhalmaz nem létezése, $n = 1, n = 2, n = 3, n = 4$ esetekre ⁵

A tesztelést az `atlasz.elte.hu` szerveren végeztem. Itt az *atlasz* egy számítási egységet (*sz.e.*) jelent számunkra. A tesztelés során sorban adogattam hozzá a blade-eket, egészen 7 darab hostig. (8 hostot már nem mindig engedett a szerver) Az itt mért futásidők egy összefoglaló táblázatban:

- k : A számláló érték
- n : Az aktuális halmaz elemszáma ($|n|$)
- T_1 : $k = 0$ eset, triviális igaz válasz (1 gyermek)
- T_2 : $n = 0 \wedge k \neq 0$ eset triviálisan hamis eset (1 gyermek)
- T_{3_i} : $n = i$ illetve a k egy olyan érték amelyre a program igaz választ ad. ($i = 1..4$)
- T_{4_i} : $n = i$ illetve a k egy olyan érték amelyre a program hamis választ ad. ($i = 1..4$)
- N/A : Azt jelenti, hogy a szerver nem volt képes kezelni, ezt az esetet.

---

⁵ $n=5$ eset már $2^n > 20$ szálát produkálna

	T_1	T_2	T_{3_i}	T_{4_i}	T_{3_2}	T_{4_2}	T_{3_3}	T_{4_3}	T_{3_4}	T_{4_4}
1 <i>sz.e.</i>	~0.1121 mp	~0.1118 mp	~0.0229 mp	~0.0272 mp	~0.0345 mp	~0.0345 mp	N/A	N/A	N/A	N/A
2 <i>sz.e.</i>	~0.0116 mp	~0.0025 mp	~0.0148 mp	~0.0151 mp	~0.0177 mp	~0.0263 mp	~0.0384 mp	~0.038 mp	N/A	N/A
3 <i>sz.e.</i>	~0.00358 mp	~0.0114 mp	~0.015 mp	~0.0142 mp	~0.0178 mp	~0.0262 mp	~0.0293 mp	~0.0375 mp	~0.0437 mp	~0.042 mp
7 <i>sz.e.</i>	~0.00357 mp	~0.00386 mp	~0.00816 mp	~0.0152 mp	~0.0101 mp	~0.0189 mp	~0.0297 mp	~0.0313 mp	~0.033 mp	~0.0343 mp

Látható, hogy az egyes teszteset típusoknál mekkora gyorsulás érhető el a számítási egységek számának növelésével, és szinte minden esetben közel 3-szor gyorsabb volt a 7 blade-t csatlakoztatott megoldás mint a szekvenciális számítással ekvivalensnek tekinthető 1 számítási egységgel rendelkező verzió.